

Ecoul

Director: CONST. I. ȘTEFĂNESCU • Redacția și ad-ța, ARAD, Bd-ii Regele Ferdinand 5. Telef. 333.

Dela o zi la alta La 28 Februarie unгурii ne'njurau..

Debaterele parlamentare de ieri

Domnul Lupu a cerut drumuri pentru moși

Domnii au donat sturnă de pe o zi pentru ridicarea unui monument al martirilor Horia, Cloșca și Crișan

Domnii au cerut măsuri în vederea inundațiilor

La Cameră, d. Neguș, georgist, referindu-se la acuzarea pusă de d. Victor Moldovaș de deputatului georgist Emil Comșa din Bistrița-Năsăud, a cerut să fie prezidintele organizației partidului, din județ, a arătat că delegația d-lui Comșa a fost respinsă.

D. Lupu, a cerut guvernului să recunoască față de inundațiile lor Horia, Cloșca și Crișan să se facă ceva practic prin repararea drumurilor. „Și când se va începe campania de lucru — a spus Lupu — mă voi duce eu personal pentru a căra, timp de o săptămână, pământ cu moși.”

D. Sassu, ministru, a spus că guvernul are toată soliciținea pentru moși și a cerut măsurile necesare.

D. Ionel Pop, a arătat că exploatarea pădurilor din Câmpeni a fost delict firmei Groedel.

S-a trecut apoi la ordinea de zi.

D. Prelipiceanu, cuzist, a vorbit la legea cooperativelor spunând că distribuția tutunului în loc de „Discom” ar trebui făcută printr-o organizație cooperativă.

D. Victor Antonescu, ministru de Finanțe, a răspuns la interpelarea d-lui Madgearu în legătură cu convenția dintre stat și Banca Națională privind privitor la legea conversiunii, recunoscând că trebuia prevăzută în convenție destinația care urma să se dea banilor care servea drept alocuțiune a portofoliului Băncii Naționale a României. Totuși conducerea B. N. R., a fost influențată de politicieni, ei a făcut totul pentru ajutarea instituțiilor de credit.

Cât privește monopolul țigărilor, a arătat că d. Stănescu a procedat în așa fel încât statul a câștigat.

D. Madgearu, a răspuns că este nemulțumit cu răspunsurile d-lui ministru al Finanțelor.

La Senat, d. D. R. Ioanițescu, a propus ca senatorii să facă ziurna pe o zi pentru ridicarea unui monument al martirilor Horia, Cloșca și Crișan. **Senatul a aprobat.**

Patriarhul Miron a spus că ideea monumentului e binevenită.

D. Mumulanu, a cerut suspendarea permisului de intrare la Senat a reprezentantului ziarului „Dimineața” pentru că nu face în mod cinstit darea de seamă a debaterilor.

D. Mircea, a interpellat pe d. ministru de Finanțe asupra prigoanei pornite contra comercianților și industriașilor transilvăneni ridicându-le mărfurile și sechestrându-le uneltele pentru că nu pot plăti impozitele. D-sa a cerut să înceteze aceste samavolnicii.

D. Mitiță Constantinescu, a arătat că anul financiar fiind pe sfârșite, impozitele trebuie încasate cu mai multă severitate.

D. Ioanițescu, a cerut să se ia măsuri contra inundațiilor.

Apoi s'a intrat în ordinea de zi luându-se în discuție Codul Penal.

Nu mai există bursă neagră la Arad

În urma unei inspecțiuni amănunțite a delegaților B. N. R. și a oficialității arădene, s'a produs panică printre agenții bursei negre din Arad.

În urma acestei rații se așteaptă surprize.

Dela comemorarea martirilor:

Horia, Cloșca și Crișan

Cuvântarea d-lui Ascaniu Crișan, directorul liceului „Moise Nicoară” din Arad

Din lipsă de spațiu, n'am putut publica în reportajul de ieri — despre comemorarea dela Arad a împlinirii celor 150 de ani dela mișleascaucidere, prin tragere pe roată, a martirilor noștri naționali: Horia, Cloșca și Crișan — impresionanta cuvântare rostită la liceul „Moise Nicoară” de d. Ascaniu Crișan, distinsul director al liceului — o redăm astăzi, în întregime, pentru frumosul și rost educativ.

Tara prăznuiește astăzi, prin o pioasă comemorare, amintirea martirilor naționali, sfârșiți acum 150 de ani în roata dela Alba-Iulia, în a căru constiință căpeteniile răscoalei țărănești din to-

O mie de ani am răbdat neîndreptățitul dispreț și călcăiul unгурilor. Ne-am supus. Am tăcut. Și dacă, totuși, câteodată suferințele și nedreptatea au fost prea mari și nemai putând răbda, s'a ridicat câte unul să ceră dreptate, a fost aruncat în temniță, spânzurat, împușcat, îngropat de viu sau tras pe roată. Și glasul nostru a fost drept, bazat pe adevăr.

Cu toate acestea, atunci când ne-a fost dat să fim din nou stăpâni în casa noastră, nu ne-am răzbunat. Spânzurători și glonț și roată n'am avut. Nici viii lor nu i-am îngropat, nici morții nu le-am necinstit. I-am lăsat doar timp să înțeleagă că lucrurile s'au schimbat. Și pentru totdeauna. Dar ei n'au vrut.

Când am văzut că răutatea și încăpăținarea lor nu vrea să se tămăduiască de vreme, când am simțit că vor să joace roluri de sobol, ne-am zis că dacă timp de zece veacuri ne-au făcut viața crâncenă și sbrucium și că nească mizerie, avem dreptul să trăim acum când suntem ai noștri. Ne-am spus că dacă, de-atăta vreme, asupra noastră de ieri ne'nfruntă și se pun deacurmezișul drumului nostru, de cei îndărătnici și mai bine să-i înlăturăm. Fără bruscări. După dreptate numai.

Și-atunci am început s'alegem neghina din grâu. Cine a vrut să înțeleagă și să se adapteze, a rămas. Cine a vrut să fie piedică...

Și pentru acest motiv parlamentarii unгурi au găsit că-i bine să protesteze. Uitănd că într'un stat, ca statul stat să fie, trebuie să te supui și numai apoi să ceri drepturi personale — oric-

...Excesul de „democrație” al unor fruntași naționali-țărăniști (cari-l amenință pe d. Vaida Voevod... că vor asmuți țărani asupra-l de va'nțerca să apere și la București drepturile sugrumate ale românilor în țara lor), coincide nelast cu campania obraznică deslănțuită de partidul maghiar, care l injură pe patriotul bărbat de stat — tot pentru Numerus valachicus!...

ne-al fi — uitând că n'au voit să'nvețe românește de peste un deceniu și jumătate, cer aceleași drepturi cu cei ce pot și dau mai mult.

„Viața minoritarilor maghiari e periclitată”, au spus cei adunați ca s'o apere. Dar fost-a ea periclitată atunci când poate sângele nostru răscolit de-atăta obidă ne-ar fi putut îmboldi să n'o respectăm? Fost-a periclitată atăta timp cât am crezut că se mai poate aștepta o întoarcere, o înțelegere? Dar ei au înțeles să-și pună caru'n pietri.

„Necunoașterea limbii române nu-i decât un pretext, fapt recunoscut de anumite cercuri”. Anumite cercuri... Le cunoaștem. Sunt „cercuri” dela cari nici nu ne-am așteptat la altceva, dar cari nu pot conta pentru noi, pentru drept, așa cum nu poate conta glasul lor atăta timp cât nu-i obiectiv. Căci pentru care alt motiv ar fi fost îndepărtați din serviciile publice funcționarii minoritari, dacă nu pentru cunoașterea limbii statului? Nu împiedecau buna funcționare a aparatului de stat? Nu arătau că ne sunt dușmani inverșunați și persistenți? Și nu sunt acestea motive îndestulătoare pentru ca să ne dea dreptul la o reorganizare care să ușureze bunul mers al treburilor publice? Sau fost-a înlăturat cineva din alt motiv decât reaua credință dovedită prin necunoașterea limbii românești după șase seprezece ani petrecuți într'un birou cu această limbă oficială?

Pe ce motive protestează atunci parlamentarii maghiari în contra măsurilor

de profilaxie națională la cari purtarea lor încăpăținată, lipsită de loialitate și dușmănoasă, ne-a dus?

Ei spun că presa e de vină și dese întruniri profesionale cari cer proporționalizare. Desigur. Cine ar fi voit ei să observe că-i momentul ca puroiul să fie stors? Au observat aceia cari se vedeau stingheriți de niște elemente cari nu merită să câștige pâine muncită de un țaran pe care-l disprețuiesc. Și a ridicat glas de luminare și trâmbiță de trezire, presa, organul care știe ce trebuie să se facă'n țară și poate imprăști glasul tuturor. Oare ei, unгурii, nu tot prin presă caută să răscolească zi de zi veninul din sufletele conaționaliilor? Nu presa lor ne palmuește fără încetare și fără de obraz?

Nu presa este și glasul care-i îndeamnă pe ei să strângă rândurile și să nu se dea bătuți? Și nu presa lor le insuflă vane speranțe făcându-i să se svârcolască în contra lor de dragul unei himere? Dacă presa noastră e invinuită fiindcă spune lucrurilor pe nume, cu cât mai vinovată este presa lor care improașcă venin și noroiu numai de dragul răsvrățirii?

Și voiesc unгурii dela noi să supună situația lor arbitrajului opiniei publice mondiale.

Atunci când vor avea dreptate!..

Dar să nu uităm că în ziua de 28 Februarie, când noi ne plângem pe cei uciși în mod barbar, unгурii ne injurau în Capitala țării noastre.

D. Călin

munte. A fost circuitul scurt al voinței unui neam, în al cărui subconștient revolta nedreptăților suferite nu mai putea fi refulată. Această ură, cutropitoare în deslănțuirea ei, justifică astfel pe deplin iuteala de fulger cu care răscoala lui Horia s'a răspândit din sat în sat, din cătun în cătun, dela om la om, sfârșind prin a fi revolta unui neam întreg. Dar ea mai justifică și împrejurarea cum oameni altfel atât de miloși, răbdători și potoliți, au putut să săvârșescă fapte sfâșietoare de crâncene. Căci odată izbucnită, ea a devenit pârjol distrugător, ale cărui vâlvătăi au rumenit săptămâni dearândul zărilor, până departe, în părțile Aradului, Sibului, Clujului și Orăzii.

Vremurile n'au fost coapte. „plinirea vremii” nu sosește încă, pentru ca această

eloventă afirmare a drepturilor noastre peste întinderea plaiurilor ardelenene să-și aibă roadele ei imediate. Și astfel, revoluția lui Horia a trebuit în mod fatal să sfârșească așa pe cum a sfârșit. Privită însă, în perspectiva istoriei, care ne îngăduie a încopcia trecutul de prezent, revolta din 1784 apare ca cea mai puternică verigă din înlanțuirea faptelor cari au pregătit marea unire dela 1918. Și aceasta, în prima linie, datorită acelor cari au stat în fruntea ei. Căci pe cât de hotărâți au fost căpitanii răscoalei în cursul groaznicului uragan pe care l-au deslănțuit, pe atât de dărza și în același timp plină de demnitate a fost atitudinea lor în fața morții în-grozitoare, pe care au știut

(Continuarea în pag. II).

Dela comemorarea martirilor:

Horia, Cloșca și Crișan

Cuvântarea d-lui Ascaniu Crișan, directorul liceului „Moise Nicoară” din Arad
(Urmare din pag. 1-a).

să o sfideze cu o bărbăție vrednică de marii mucenici ai omenirii. Aprigul Crișan, organizatorul și factorul principal al răscoalei, mai curând și-a curmat firul vieții, decât a da posibilitatea sbirilor să stoarcă din el, prin mijloace unor neînchipuite torturi, declarații cu privire la motivele secrete ale răscoalei. Iar Horia și Cloșca, au înfruntat chinurile unei executări, a cărei grozăvie întrece orice închipuire omenească, cu seninătatea eroului care și da seama de moare pentru o cauză sfântă!

În această admirabilă consecvență de atitudini trebuie căutate mărgăritarele cari împodobesc aureola martirilor din 1784, strălucitoare și astăzi cu aceeași intensitate ca acum 150 de ani! Aci se ascunde puterea fascinatoare pe care amintirea lor a exercitat-o totdeauna asupra sufletelor noastre!

„Cu sfârticarea în bucăți a căpeteniilor răscoalei — spune istoricul Ioan Lupas — cu întemnițarea, maltratarea și deportarea celor ce participaseră la luptele sângeroase dela sfârșitul anului 1784, miopia birocrației de atunci va fi scotit lichidată primejdioasa mișcare populară. Dar cei în stare să vadă mai departe prin negura viitorului, vor fi putut să și dea seama că ideea desrobirii pentru care s'au aruncat în văltoarea primejdiei atâtea existențe, n'a putut fi ucisă deodată cu ucenicii ei, că lupta, mai curând sau mai târziu, va fi reluată din nou. Și într'adevăr, în privința aceasta, istoria ne este cât se poate de elocventă. Sângele mucenicesc al celor sacrificați în cumplita vijelie de acum 150 de ani, de parte de-a amuți glasul conștiinței, a făcut să răsară din brazda giei strămoșești, în locul martirilor frânți pe roată, alte nesfârșite serii de luptători gata a se jertii pentru izbânda deplină a dreptății. Astfel, prin logica de fier a instinctului de conservare, toată mulțimea de eroi dela 1784 încoace, dela legionarii lui Avram Iancu și până la miile de martiri fără nume și fără număr ai războiului mondial, se încadrează în chip firesc în linie eroilor cari au deslănțuit prăpădul de acum 150 de ani!”

Astăzi țara întregită pomenește pentru întâia dată în chip oficial pe martirii revoluției din 1784, dar poporul de rând nu i-a uitat nici odată. Căci miile de țărani cari la porunca împăratului au trebuit să asiste la sfârșitoarea scenă a frângerii lor pe roată, au dus cu ei adânc întipărită în suflete icoana acestui martiraj cunoscut doar din viețile sfinților. Transmisă din generație în generație, imaginea roții din Bălgrad, plutea mereu înaintea ochilor noștri sufletesti, ca simbolul unui vis a cărui împlinire nu mai putea întârzia. Amintirea sfârșitului tragic al celor trei martiri a fost narcoticul care ne ațâța voința pentru a înfrunta, cu încredere într'un viitor mai bun, toate schin-

giuirile de conștiință ale o-presorilor noștri de ieri. Strigătul lui Horia în fața călăului care pregătea cutitele îngrozitoare roți, acel strigăt neînfricat, ca o mărturisire de credință: „**Mor pentru nație**”, ne suna neconținut la urechi, cu atât mai lămurit, cu cât mai grele au fost lovirile pe care le încercam tot mai precipitat din partea urmașilor călăilor lui. Cu adevărat, răscoala lui Horia a adâncit definitiv și iremediabil prăpastia ce se căsca din ce în ce între cele două neamuri: români și unguri. De aci încolo o destindere între aceste două popoare era cu neputință. În focul prăpădului din 1784, în brutalitatea represiviilor care i-a urmat, s'a lămurit pentru totdeauna programul politic al poporului românesc din Ardeal, pe care l-am urmat și respectat cu sfințenia unei porunci dumnezeiești.

Aci rezidă marea importanță a acestei revoluții în istoria luptelor noastre de emancipare. Intransigența căpitanilor ei a marcat o țintă dar și o atitudine. Căci dincolo de rostul imediat al acestei sângeroase încercări de-a frânge cătușele unei robii milenare, revoluția din 1784, firește într'o formă brutal de drastică, ne-a fixat ca o normă de conduită pentru totdeauna teza: **Ardealul al românilor și numai al lor!**

Primul țel s'a realizat la 1918, ideea înfăptuirii celui de al doilea se agită astăzi tot mai stăruitor, dar va mai trece încă mult timp până ce va deveni o realitate!

Astfel, cel mai potrivit prinos de recunoștință adus martirilor la împlinirea unui veac și jumătate dela sacrificarea lor va fi, dacă astăzi când sufletelă lor sunt atât de apropiate de ale noastre, le vom face făgăduința solemnă că vom lupta cu toată sollicitudinea pentru împlinirea integrală a testamentului lor politic!

Parastas pentru Episcopul Ioan I. Papp

Implinindu-se 10 ani dela moartea serviciului Episcop de Arad, Ioan I. Papp, Duminecă, în 3 Martie a. c., se va sluji parastas pentru odihna sufletului fostului Episcop al eparhiei Aradului. Parastasul va fi oficiat de însuși P. Sf. Sa Episcopul nostru Grigorie, cu mare asistență de preoți.

a apărut

bravo!

no. 108 din 3 martie
cuurmătorul cuprins
ce vreau valahii aia?
bravo! la timișoara
fiul comunei
epigrame și înfepături
mamele, căței și corsoul
ciolane și cooperație
mizerii dela sate
glume

— 2 lei —

A P E L

către intelectualii români din orașul Arad

Conștiința națională și respectul datorat marilor patrioți, cari prin nefermărită lor iubire de neam ne-au pregătit triumful național al Unirii tuturor Românilor, ne chiamă la o sfântă datorie!

Frați Români! Nu peste mult se vor incheia două decenii dela intronarea stăpânirii române în acest oraș de graniță și noi cetățenii de obârșie română, nici azi nu ne-am trezit la cetățenească datorie ce ne-o impune cinstirea înaintașilor!

Memoria bărbajilor distinși din acest municipiu, cari au călădit piatră pe piatră solidul temei al viitorului nostru național, mereu este pierdută printre foile îngălbenite ale trecutului atât de zbuciumat și încurând va fi cu totul acoperită de praful uitării. Acum când prin eroismul acestor vajnici luptători, viitorul visurilor a devenit un prezent fericit și o realitate trăită, suntem datori a ne aduce cu pietate aminte de figurile mărețe din trecutul acestui oraș și a le eterniza în formă neperitoare prin ridicarea de busturi și prin așezarea plăcilor comemorative pe casele, unde au trăit și muncit pentru binele și cultura neamului românesc.

In vederea realizării acestui mă-

JUDECĂTORIA RURALĂ ȘIRIA. — Secția c. f.

Nr. 503/1935. c. f.

Extract din publicațiunea de licitație

In cererea de licitație voluntară făcută de următorul Emil Micloși, avocat curatorul masei falimentare Băncii Podgoria Aradului.

Judecătoria.

A ordonat licitațiunea voluntară în ce privește imobilul situat în comuna Ghioroc circumscriptia Judecătoriei Șiria, cuprinse în c. f. a comunei Ghioroc, Nrul protocolului c. f. 734, cu no. top. 221—222, situată ca casă, curte, grădină cu No. de casă 78 a cărui preț de strigare este 100.000 lei.

Licitațiunea se va ține în ziua de 18 luna Martie anul 1935 ora 3 și jum. în localul Judecătoriei secția c. f.

Imobilul ce va fi licitat nu va fi vândut pe un preț mai mic decât prețul de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc 10 la sută din prețul de strigare, drept garanție, în numerar sau în efecte de cauză scotite după cursul fixat în Par. 42 legea LX 1881, sau să predea aceluiași delegat chitanța constatând depunerea, judecătorește, prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (Par. 147, 150, 170, Legea LX 1881: Par. 21 Legea LX 1908).

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare este dator să întregească imediat garanția — fixată conform procentului prețului de strigare — la aceeași parte procentuală a prețului ce a oferit (Par. 25, XLI 1908).

Data Șiria la 20, luna Februarie anul 1935.

Judecător:
Talpeș m. p.

S. Soldan m. p. dir. de cf.
Pentru conformitate:
Gh. Costan, impiegat.

ref plan, direcțiunea Palatului Cultural a crezut de bine să organizeze o serie de șezători culturale cu conferințe instructive și cu programe artistice atrăgătoare. Publicul românesc din Arad este rugat cu insistență, să considere drept o datorie patriotică participarea la aceste manifestări culturale, cari au un scop atât de potrivit împrejurărilor de azi.

Programul șezătorilor, se va publica în ziare și prin afișaj.

Biletele de intrare — pe un preț foarte redus, de Lei 10. și 5. se pot obține la Librăria Diecezană.

Direcțiunea Palatului Cultural.

Primăria Municipiului Arad.

Nr. 4365/1935.

Publicațiune

Se aduce la cunoștința celor interesați, — că Primăria Municipiului Arad, —

în ziua de 15 Martie 1935, ora 11 a. m.

va ține în biroul Serviciului economic, camera No. 59 licitațiune publică cu oferte închise și sigilate, pentru concesionarea pe timp de 1 (un) an a closetelor publice depe teritoriul municipiului Arad.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu Art. 88—110 din legea contabilității publice și potrivit normelor de licitație în vigoare.

Ofertanții cari vor lua parte la licitațiune vor depune pe lângă ofertă și o garanție de 10% din taxa anuală, în număr ori efecte garantate de Stat, iar oferta se va face numai în baza caetului de sarcini, care poate fi văzut în camera No. 59 a primăriei în fiecare zi de lucru între orele 11—1.

Arad, la 1 Martie 1935.

Teatrul Orășenesc Arad

La 3 Martie 1935.

La Timișoara, 2 Martie, la „Teatrul Banatului”.

Marele succes bucureștean

Risca

Comedie în trei acte și un tablou, de I. Vernelul

In rolurile principale:

Leni Caler
V. Maximilian
Ionel Tăranu
V. Ronea
J. Cazaban
V. Bulandra
I. Constantinescu

Cinematograful

CENTRAL

Programul de azi:

Vagabond

Shirley Temple

Carol Lombard

Gary Cooper.

Reprezentațiile

la orele 5, 7.15 și 9.15

Prețuri normale.

SELECT

(Crucea Roșie)

Programul de azi:

Farmecul dansului

Alice Brady,

Maureen O'Sullivan

Phillips Holmes.

Reprezentațiile

la orele 5, 7.15 și 9.15

Taxe de intrare:

Lei 8, 10, 15 și 20, incluziv

timbrul aviației.

URANIA

Programul de azi:

Premieră!

La orele 5, 7^{1/2} și 9^{1/2}

Printul Woronze

O aventură pe coasta Rivierei

cu

Brigitte Helm,
Albrecht
Schoenhals.

CORSO

Programul de azi:

La orele 5, 7^{1/2} și 9^{1/2}

Muzica Oscar Strauss.

Regia Georg Jacoby.

Ultimul balet

la

Petersburg

Camilla Horn,

Adele Sandrock

Ivan Petrovich

Tibor Halmay.

Solemnitatea trecerii ținutului Saar în stăpânirea Germaniei

Cum a decurs predarea. — Discursurile rostite. — Un pas spre apropierea franco-germană —

SARREBRUCKEN, 1 (RADOR). Festivitățile pentru realipirea ținutului la Germania încep azi și continua mâine în prezența generalului Göring, apoi în a generalului Gobbels, von Neurath, Frick, Darre, Rudolf Hess. Se știe că Hitler rezervă populației din Sarre, surpriza unei viitoare anunțate.

Azi dimineață la ora 9 și jumătate, a avut loc în mod solemn predarea teritoriului de către comitetul de la Societății Naționale, care a transmis ministrului de externe Frick, întreaga putere. Realipirea Saarului de Germania a fost implinită oficial. Puțin după ora 9, comitetul de trei al Societății Naționale, au plecat cu automobile din castelul Halberg, unde se aflau de ieri ca oaspeți guvernului german, spre Sarrebrücken. Ei au fost încă în erii, după plecarea președintelui Knox, salutați de conșilierul de legăție Vogt, ca reprezentant al Führerului.

La predarea solemnă a puterii, erau de față, în afară de Frick și membrii comitetului de trei, — baronul Aloisi, Canciolo, ambasadorul Argentinei Roma și Lupez Oliván, ambasadorul Spaniei la Berna, — danezul Krabbe, referentul Societății Naționale pentru restituțiile privitoare la teritoriul Saar. Din partea Germaniei în adevăr de Frick, mai erau de fa-ță secretarul de stat Granert, directorul ministerial Berger, consilierul ministerial Vallert, consilierii de legăție Braun, Sturmann și Strohm.

Semnarea protocolului

După prezentarea celor de față; a urmat semnarea protocolului de predare a regiunii Sarre către Reich, în care se arată că prin hotărârea dela 17 Ianuarie 1935, consiliul Societății Naționale a fixat momentul repunerii Germaniei în suveranitatea regiunii Sarre, conform tratatului de pace din 28 Iunie 1919 din Versailles, la data de 1 Martie 1935.

Cuvântările

După semnarea protocolului, baronul Aloisi, a ținut o cuvântare în numele S. N., arătând că prin predare, se încheie o parte a istoriei postbelice și dispăre un element de neliniște în raporturile între popoare. Iși exprimă dorința de soluționare a acestei probleme care a fost obținută după război și grele negocieri, duse în spiritul loialității și înțelegerii reciproce, să fie de bun augur pentru liniștea Europei.

A răspuns Frick, mulțumind pentru cuvintele spuse în numele Societății Naționale. Arată că

La Dancing „Lloyd“

(Tavernă) Timișoara

Programul pe Martie:

DODDY-

DELISSON-IGELHOFF

Star dela Radio-Viena

Cântă la două pianе și

joacă cele mai noi

șlagăre mondiale.

astăzi, pe care Germania o serbează cu bucurie, nu are însemnătate numai pentru Germania, ci o însemnătate generală. Guvernul german este convins că odată cu încheierea acestei chestiuni s'a făcut un pas însemnat pentru îmbunătățirea situației în Europa și colaborarea pașnică între popoarele Europei. Este o datorie plăcută a mulțimi în numele guvernului german tuturor celor care au organizat plebiscitul în mod nepărtinitor.

Burkel preia provincia

La ora 11 și un sfert, Frick a predat guvernarea teritoriului Sarre lui Burkel, comisar al Reichului pentru teritoriul Sarre. Predarea s'a făcut la primăria Sarrebrücken. D. Frick a ținut o cuvântare, în care după ce a arătat însemnătatea zilei și după ce a salutat pe funcționarii din Sarre în numele guvernului german, adăugând că aproape toți vor fi menținuți în serviciul Reichului. I-a mulțumit în mod special lui Burkel pentru munca plină de sacrificiu ce a îndeplinit. Oratorul arată că rezolvarea problemei va ajuta la apropierea dintre Franța și Germania, contribuind și la erajarea unor raporturi de bună vecinătate între aceste două state. Oratorul a vorbit apoi de aceea parte a populației care a votat contra alipirii, afirmând că cea mai mare parte din ea se află de acum în rândurile hitleristilor. Înțindem, — a spus Frick, — și celor cari sunt contra noastră mă-nă frățescă de împăcare.

Azi, în toate bisericile s'au celebrat liturghii în momentul semnării protocolului de predare. A fost arborat drapelul german deasupra clădirii guvernamentale unde Frick și-a rostit discursul. În clipa când aceasta s'a terminat, Frick a lansat comanda: Spre drapel și atunci 7000 de persoane din formațiunile hitleriste și serviciul muncii, cari așteptau de-a lungul frontierei vechi dintre Germania și Sarre, au trecut frontiera.

În cursul serii se va ține un meeting la care vor vorbi Gobbels și Hers și vor fi focuri de artificii în toate localitățile.

Hitler a sosit în Saar

SARREBRUCKEN, 1 (RADOR). Adolf Hitler a sosit cu automobilul la Sarrebrücken. El va prezida serbările organizate cu prilejul realipirii teritoriului Sarre la Germania. Cu toate că această călătorie a fost decisă în ultimul moment Führerul era așteptat de o mulțime imensă care l-a primit cu mare entuziasm. Hitler a sosit la Manheim cu avionul și de aci și-a continuat călătoria în automobil.

BERLIN, 1 (RADOR). — Cu ocazia realipirii teritoriului Sarre de Germania, Hitler a decretat o foarte largă amnistie pentru delictele săvârșite de locuitorii din Sarre.

Vizita lui Sir John Simon la Paris

— Acord perfect între Anglia și Franța —

PARIS, 1. Dineul intim oferit miniștrilor de externe englez și francez, de către ambasadorul Angliei, a început ieri la ora 1 și jumătate. Schimbul de vederi dintre Sir John Simon și d. Laval, a durat peste 2 ore, terminându-se la ora 3 și jumătate.

Cei doi oameni de stat în cursul serii, la dineul oferit de organizatorii conferinței asupra sistemului parlamentar englez, care a avut loc ieri seară la ora 9, sub auspiciile ziarului „Le Temps”. Conferința a fost prezidată de d. Flandin, președintele consiliului.

În cursul conferinței, Sir John Simon a atins și chestiunea raporturilor franco-britanice, subliniind că irăprejurarea de azi, constituie o nouă dovadă de strângerea legăturilor de amicitie dintre Franța și Anglia. În încheiere, a subliniat că Franța și Anglia trebuie să studieze reciproc instituțiile lor, căci sunt singurele două mari state ale Europei, care, în epoca în care s'au adoptat noi sisteme de guvernare și în care popularitatea instituțiilor parlamentare pare a fi în declin, păstrează guvernul democratic și parlamentar.

În cercurile apropiate de ministerul de externe francez, se arată că întrevederile de azi dintre d. Laval și Sir John Simon permit să

constate că cele două guverne continuă să considere că indivizibilitatea propunerilor din comunicatul dela Londra, din 3 Februarie, trebuie să fie ferm menținută, pentru asigurarea unei reale pacificări a Europei.

Călătoria lui Sir John Simon se anunță, — va avea probabil un caracter pur informativ.

Toate zările se arată satisfăcute de conversația dintre Sir John Simon și d. Laval, în cursul căreia s'a arătat perfectă identitate de vederi dintre Paris și Londra, în pragul călătoriei ministrului de externe al Angliei la Berlin.

CINEMATOGRAF

TIMIȘOARA

„TIVOLI“

PROGRAMUL DE AZI:

Revelația stagiunii!

Lumea se mișcă

cu Madeleine Carroll și Reginald Denny
Filmul tuturor, filmul zilelor noastre, filmul omenirii.

Conferința inspectorilor regiunii Timișoara la Arad

La revizorul școlar din Arad, sub președinția d-lui N. G. Dinescu inspector general școlar s'a ținut conferința regională a organelor de control din regiunea Timișoara.

Au participat d-nii inspectorii școlari: Cioată și Ciobanu, precum și d-nii revizori școlari ai județelor: Arad, Timiș, Caraș și Severin.

Pe lângă aceștia au fost convocați la confrință și subrevizorii școlari ai județului Arad.

La conferință s'a discutat:

1. Darea de seamă asupra activității școlare pe luna Februarie c. în cele 4 (patru) județe.

2. Studiul situației școlii primare cu un efectiv mai mare de 200 copii.

La acest punct, chestiunea art. 66 din legea învățământului pri-

mar și anume: Acolo unde se prezintă această situație, să fie înființată o școală primară de fete.

3. Concedii, înlocuiri de directori (conform art. 70 din legea învățământului primar), inspecții speciale pentru gradul II și gradul I.

S'a mai discutat armonizarea posturilor din regiunea Timișoara. Rezultatul acestei discuțiuni va fi prezentat d-lui inspector-șef Evuțianu, care va hotărî.

Pe urmă s'a făcut o inspecție colectivă la școală Nr. 10, de sub direcția d-lui Cocu.

D-nii inspectorii au rămas satisfăcuți de situația dela acea școală.

Viitoarea conferință se va ține la sfârșitul lunei Martie.

i. b.

Informațiuni

ABONAMENTE:

Lei 500 pe an, 275 pe 6 luni, 150 pe 3 luni.

Pentru bănci, cafenele, industrii, toate instituțiile particulare și administrațiile publice: lei 1500 anual.

„Ecul” poartă data apariției și nu a zilei următoare.

Redacția noastră pentru Banat este în Timișoara, Hotel „Ferdinand”, camerele No. 21 22. Telefon 96.

O delegație a farmaciștilor din țară, s'a prezentat azi d-lui Manolescu-Strunga, ministrul industriei și comerțului, pe care l-au rugat să împiedece specula pe care o practică unii depozitari de medicamente indigeni și streini.

BUDAPESTA, 1 (RADOR). Un decret publicat azi, interzice orice întruniri publice sau manifestațiuni publice. În cercurile competente se declară că această măsură este provizorie.

UZINELE MUNICIPIULUI ARAD. Primăria Municipiului Arad, în dorința de a veni pentru viitor în ajutorul proprietarilor nevoiași, a decis ca Uzinele Municipiului să execute un număr restrâns de bransamente de apă și canal (legătura casei cu conductele principale de apă și canal) cu plata în 12 rate lunare.

Intrucât executarea acestor bransamente de altcum obligatorii în conformitate cu art. 3 al Regulamentului Uzinelor — se face în ordinea depunerilor cererilor și angajamentelor perfectuate, Direcțiunea Uzinelor primește de pe acum înscrierile, pentru a putea începe lucrările odată cu intrarea timpului de lucru, cel mai târziu însă până la 1 Aprilie 1935.

Pe lângă bransament se va executa — la cerere — și un robinet de serviciu cu chiveța aparținătoare și scurgerea necesară urmând ca even-

tuale alte instalațiuni interioare, ca: băi, lavoare, etc. să fie executate de către instalatorii particulari.

Informațiuni la biroul Uzinelor din Fabrica de Gaz, Str. Mucius Scevola, telefon Nr. 16 și 25.

■ **Telegramele sosite la C. F. R. anunță că, de ieri apele cari au inundat liniile ferate au început să se retragă. Intre Galați și Bârlad însă, trenurile vor circula cu pilotaje. Pe restul rețelei, circulația e normală.**

■ **D. Manolescu-Strunga, a avut azi dimineață o convorbire cu d-nii Davila și Lambrino, reprezentanții uzinelor Ford, cu cari a discutat diferite chestiuni tehnice în legătură cu începerea lucrurilor pentru instalarea uzinelor Ford, în cartierul Floreasca din București. Se anunță că construirea va începe în cursul lunei Martie și uzinele vor fi inaugurate în August.**

Nouă săcăminte de aur în jud. Satu-Mare

SATU-MARE, 1. — În urma cercetărilor făcute în dealurile din apropierea comunei Buteasa din apropiere de Satu-Mare, au fost descoperite mai multe filoane bogate în aur. Aceste săcăminte au fost de altfel exploatate încă din vechime în lungul râului Lăpuș. Filoanele, în afară de aur, conțin metale cu totul deosebite de cele dela Baia Mare, Căvnic și Buint.

S'a mai constatat, că exploatarea se poate face mult mai ușor decât în alte părți, filoanele fiind la o adâncime relativă mai mică decât în restul minelor din Ardeal. Direcțiunea minieră din Baia Mare a intervenit pentru exploatarea aurului din această parte a Sătmăruului, care e un nou izvor de bogăție pentru acest județ.

Folosiți bateriile

„Galvani“

Alo!

Alo!

Dela 15 Februarie s'a deschis Pescăria „DUNĂREA“ în Arad
Piața Avram Iancu, No. 7.

Toate felurile de pește proaspăt și sărat, scrumbil, de Dunăre și de mare, brânzeturi, mășline — cu prețuri reduse.

Tara să rămână în vecii vecilor românească și creștină!

Așa a cuvântat Joi seara I. P. S. Sa Miron Cristea, Patriarhul României la sfîntirea localului „Asociației Avocaților Români Creștini” din București

BUCUREȘTI, 1. — Eri seară în str. Sborului a avut loc inaugurarea localului „Asociației Avocaților Români Creștini”, care este sub conducerea d-lui Istrate Micescu, fost decan al baroului Ilfov. La inaugurarea sediului, au asistat numeroși avocați partizani ai mișcării.

După serviciul divin, a

Înălțătorul cuvânt și binecuvântarea Patriarhului Miron Cristea

După d. Istrate Micescu, a luat cuvântul Sanctitatea Sa Patriarhul Miron Cristea, care între altele a spus că nu se va schimba acum, cum nu s'a schimbat nici cu ocazia întregirii neamului, caracterul ospitalier al neamului nostru. Dar conservând această toleranță, a continuat Patriarhul Miron, nu înțelegem să acceptăm și indolența în propriile noastre interese. În continuare a arătat că, ni-

vorbit d. Istrate Micescu, care a arătat scopul mișcării, subliniind faptul, că din întâmplare, sfîntirea localului făcându-se în ziua aniversării a unui veac și jumătate dela moartea martirilor desrobirei naționale, Horia, Cloșca și Crișan, este un simbol întremător de nădejdi.

meni nu poate lua în nume de rău, că atunci când interese naționale și creștine ne îndeamnă să ne unim, dacă vrem să întărim credința strămoșească, pentru ca această țară să rămână în vecii vecilor românească și creștină.

„Pe minoritarii din România, cu frățescă dragoste i-am primit ca cetățeni. Să nu piardă însă din conștiința lor convingerea, că nouă și numai jertfelor

noastre, sunt toți datori să mulțumească pentru traiul în deplină libertate de care se bucură în patria noastră. Este firesc deci, ca românii să se unească, pentru ca fără mijloace violente, ci prin cumințenia caracterului nostru, să se consacre dreptatea neamului românesc, așa încât națiunea care dominează să fie stăpână în toate instituțiile. Aceasta este cu atât mai frumos și mai necesar, azi când atâtea curente se înverșunează să dărâme credința lui Hristos. Toți trebuie să se strângă și să străjuiască în jurul credinței noastre, în jurul Bisericii.

Binecuvântez deci munca voastră și doresc ca, conștiința națională creștinească și ortodoxă, a tuturor fiilor neamului nostru, țărani și intelectuali, să se organizeze la fel cu voi.”

Protestul parlamentarilor maghiari

Sfatul parlamentar al partidului maghiar a ținut ședințe în zilele de 27, 28 Februarie și 1 Martie, consfătuindu-se cu d. Gheorghe Bethlen, președintele partidului.

D. Bethlen, discutând situația minorității maghiare din România, a constatat că ulăjarea prin presă și adunări cari durează de mai mult timp, face ca soarta minorității maghiare să devină insuportabilă. S'a creiat o atmosferă care a dus la abuzuri administrative așa încât posibilitatea de viață, nivelul cultural și ființa națională a maghiarimei este serios amenințată.

Toți parlamentarii din partid au constatat cu surprindere că parchetele n'au luat nici o măsură contra acestor atățări pentru ale împiedeca repetarea.

„Anumite cercuri” sprîjinesc pe unguri

Concedierea funcționarilor minoritari maghiari din funcțiunile publice continuă deși s'a recunoscut de anumite cercuri că recunoașterea limbii române nu-i decât un prefect. Acest curent tinde să ia maghiarilor posibilitatea de trai chiar și în viața economică particulară. Curentul a fost pus în mișcare de fostul prim-ministru Vaida cauzând o mare îngrijorare în cercurile maghiare din România pentru că niciodată, până acum, o asemenea idee n'a fost lansată de un politician cu atîta răspundere ca d. Vaida.

Partidul maghiar a cerut întotdeauna proporționalitate la serviciile publice, dar în preocupările libere nu se pot pune îngrădiri, căci numărul minorităților și așa tînde să se reducă din an în an.

Contra acestei tendințe partidul protestează pentru că este contra drepturilor omenești, contra constituției țării și contra convențiilor convenționale, fiind obligați maghiarii să spună înaintea opiniei publice mondiale chiar și încercarea de atacare a posibilităților de trai a cetățenilor români de origine maghiară.

Ungurii voiesc să aibe colaboratori cetățeni streini...

Pretențiunea că întreprinderile întemeiate cu capital propriu, conduse prin munca și priceperea proprietarilor în industrie și comerț, să angajeze prin constrângere funcționari și alți salariați cu tendința de a înlătura elementele minoritare maghiare, ridică protestul cel mai solemn din partea partidului. Acela care riscă averea, energia, cunoștințele și eventual, cinstea lui personală într'o întreprindere nu poate fi constrâns să-și aleagă colaboratorii dintre cetățenii țării. Orice încercare contrarie duce la stragularea muncii productive cauzând chiar și țării prejudicii nemăsurate. Dar Numerus Valachicus preconizat de d. Vaida nu poate fi înlăturat și

nici o regulă nu poate dicta nimănu naționalitatea căreia vrea să-i aparțină, pentru că, în felul acesta — dacă acest lucru s'ar putea fixa pe cale administrativă, prin constrângere — un cetățean ar putea să-și piardă situația după ce copiii i-au fost excluși dela învățământul maghiar, pe motivul că el nu e maghiar. Dar și d. Vaida știe că în serviciile publice și în anumite ramuri ale lor, maghiarimea nu ocupă nici pe departe numărul proporțional cu numărul populației maghiare din România.

Dar acestea sunt floare la ureche pe lângă nedreptățile pe cari partidul maghiar le amintește deocamdată

Partidul maghiar protestează deci, în numele drepturilor omenești recunoscute în toată lumea. Partidul relevă nedreptatea care se face în legătură cu fixarea impozitelor și cu executările, relevă abuzurile, brutalitățile jandarmilor în regiunile locuite de maghiari, chestiune ridicată și de presa română, măsurile luate de autoritățile administrative din punct de vedere cultural și religios.

Constată cu îngrijorare măsurile luate de primpretorul din Trei Scaune, din ordinul venit de sus pentru românizarea secuiilor maghiarizați de origine română, obligându-i sub sancțiuni să urmeze cursuri serale pentru bărbați și femei în vîrstă.

Consfătuirea ajunge la concluzia că e necesar să se supună primului ministru un memoriu care să arate situația tot mai gravă a maghiarimei, avînd în vedere că până acum comunicările din Parlament n'au dus la nici un rezultat.

Deocamdată grupul parlamentar maghiar nu arată decât aceste probleme cari sunt în legătură strînsă cu ființa minorității maghiare și cere în primul rând recunoașterea dreptului la pensie a funcționarilor concediați din funcțiunile publice.

Fricțiunile din partidul național-țărănesc iau forme tot mai categorice

„Dreptatea”, oficiosul național-țărănesc din București spune că pentru partidul național-țărănesc, în fața de față nu e decât o realitate: programul un singur exponent: Ion Mihalache

O contraofensivă împotriva d-lui Al. Vaida

BUCUREȘTI, 1. — Se anunță că în cazul când d. Vaida, după ce va vorbi la Timișoara, va veni să vorbească și în Capitală, conducerea partidului național-țărănesc este hotărîtă, ca în aceeași zi să organizeze în Capitală o mare întrunire țărănească, aducînd mase mari țărănești din toate județele. Cu acest prilej s'ar face o demonstrație puternică pentru democrație și statul țărănesc.

De altfel, „Dreptatea” de azi publică între altele, următoarele rânduri:

Pentru partidul național-țărănesc, în clipa de față

nu e decât o realitate: gramul și un singur exponent: Ion Mihalache. Reclamele divertismente pentru plaișii cafenelelor sau tot efemere pentru blazajii eții politice.

Tot în legătură cu o rîntă de Duminecă a d. Vaida, pe care o va ține la Timișoara, d. București anunță că pe toate zilele Capitalei s'au lipit azi-nifeste iscălile de d. Ștefan Tătărescu, șeful partidului național-socialist român, care cere locuitorilor Capitalei să plece la Timișoara pentru a asculta conferința d-lui Vaida.

Și fabrica „Astra” din Arad va primi comenzi de armament

BUCUREȘTI, 1. — Cu privire la comanda de armament ce va fi dată industriei indigene și grație căreia va începe o nouă eră de înflorire pentru industria națională, ziarul „Dimineața” anunță că în cursul săptămînei viitoare, vor fi invitați, la ministerul armamentului, reprezentanții uzinelor care urmează să furnizeze materialul privitor la chesoane, afete, munițiuni, etc. Printre aceste uzine figurează Lemaitre, Malaxa, Astra-Arad, Wolf, etc. și este aproape sigur că uzinele Reșița, Copșa-Mică-Cugir, vor obține pe lângă celelalte comenzi ca baterii de tunuri antiaeriene, munițiile trebuincioase pentru aceste tunuri și puștile mitraliere și o parte din co-

manda de mai sus destinați industriei indigene. Uzinele și fabricile vor primi comanda, vor începe să lucreze în curând. Se afirmă că ele posedă pe acum și organizația tehnică necesară pentru executarea comenzii.

Se afirmă că uzinele Reșița și Copșa-Mică-Cugir fost însărcinate exclusiv executarea materialului armament propriu zis.

D. Dinu Brătianu a primit azi o delegație de industriași, reprezentanții uzinelor Copșa-Mică-Cugir Reșița. Delegația a prezentat mulțumiri d-lui Brătianu pentru înțelegerea arătată industriei naționale cu prilejul tratativelor cu Skoda.

Prin jungla jefuitorilor arădaeni

O comparație între baia Rimanoczy din Oradea și baia Simay din Arad — II.

În reportajul trecut, — apărut alaltăeri, — am arătat toată mizeria dela baia Simay din Arad, precum și taxa ridicată de intrare, care este un adevărat jaf, exercitat pe spinarea arădaenilor dornici de curățenie și băi cu aburi sau de cabină.

În cele ce urmează, vom face o comparație între baia Simay și sora ei, — baia Rimanoczy din Oradea.

Baia din Oradea, este adevărat, că e într'o aripă a hotelului cu același nume, deci nu are aspectul pompos pe care-l expune la stradă baia Simay. În interior însă are cu totul altă înfățișare. Și de-acî să părăsim descrierea exterioară și să intrăm în baie.

Prima surpriză o avem la casă. În loc de cei 40 lei cei plătiți la Simay din Arad, ni se ia numai 20 lei, deci pe jumătate.

Să ne onrim deocamdată la taxa de intrare și să judecăm nitel.

Dacă baia Rimanoczy, poate pune la dispoziție o baie contra 20 lei, atunci înseamnă că acolo, în afară de costul încălzitului apei, luminat, întreținerea loca-

lului, plata personalului serviciu, etc., este calculată câștigul, venitul net câștigul proprietarului în momentul prinderii. Și mai înseamnă că acest venit e destul de mare de vreme ce proprietarul se mulțumește cu el, dacă nu s'ar mulțumi, ar desigur ar ridica taxa de intrare.

Calculând, prin analiză se ajunge la concluzia, că baia Simay ar putea să casa pentru baie tot 20 lei. Ori baia Simay încasează pentru un bilet de intrare lei.

Ce înseamnă plusul de lei la un bilet?

Nimic mai mult decât scoaterea banilor cu scopul de a se îmbogăți nedrept. Căci contra plusului de 20 lei, baia Simay oferă cu nimic mai mult decât baia Rimanoczy din Oradea. Ori, acest fapt, al baiei Simay, cu alte cuvinte, numește, pur și simplu, autorităților competente

forțele baia Simay să reducă taxa de intrare dela 40 lei la 20 lei, celace este în acord cu timpurile de azi și cu morala.

Miniștrii incapabili vor fi pedepsiți

— Oare vom vedea lucrul acesta? —

BUCUREȘTI, 1 — În legătură cu legea răspunderii ministeriale la a cărei proiect lucrează d. Valer Pop, se arată că acesta va prevedea pedepsirea ministrului și în cazurile când fără intenție de păgubire, însă prin incapacitatea, necompetența, ușurința sau neglijența de care a dat dovadă în exercitarea funcțiunii, aduce prejudicii statului. În acest

din urmă caz, sancțiunea constă în interdicțiunea, fie temporară, fie pe viață, de a mai ocupa funcțiunea de ministru.

Se anunță că d. Valer Pop, mai intenționează să vină cu un proiect de lege pentru simplificarea distribuției justiției, aducînd astfel justiciabililor, o mare ușurință în obținerea drepturilor reclamate.